

**VIETINĖS REIKŠMĖS KELIŲ (GATVIŲ) NR. KL8472 PIEVŲ G.,
KL1222 F. ŠRĖDERIO G. IR KL1342 LIAUNŲ G. PRIEKULĖS SEN.
(ATKARPOS NUO 0.00 KM IKI 3.72 KM) SUSISIEKIMO
KOMUNIKACIJŲ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO
SPECIALUSIS PLANAS SU ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS
POREIKIAMS SĄNAUDŲ IR NAUDOS ANALIZE**

Planavimo organizatorius: Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktorius	
Plano rengėjas: UAB „Plentprojektas“	

Pareigos	Kvalifikacijos atestato Nr.	V. Pavardė	Parašas
Direktorius		A. Sirtautas	
TPV	0027	A. Petruškevičius	
Inž.	—	T. Želabovskis	

2021, Vilnius

TURINYS

IVADAS.....	3
TEISINIS PAGRINDAS.....	4
1. ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS SĄNAUDŲ IR NAUDOS ANALIZĖ.....	5
1.1 Projekto tikslas.....	5
1.2 Projekto uždavinys.....	5
Plėtoti susisiekimo komunikacijų infrastruktūrą ir numatyti jos plėtrai reikalingas teritorijas; numatyti susisiekimo komunikacijų infrastruktūros ir jos vystymui reikalingų teritorijų apsaugos zonas, nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas; numatyti motyvuotai pagrįstas konkrečias vietas žemei visuomenės poreikiams paimti; numatyti susisiekimo komunikacijoms funkcionuoti reikalingus servitutus.	5
2. ALTERNATYVIŲ ŽEMĖS SKLYPŲ REIKALINGŲ VISUOMENĖS POREIKIAMS TENKINTI PAĖMIMO GALIMYBĖS	5
2.1 Kitų žemės sklypų paėmimas visuomenės poreikiams galimybės (jei tokia galimybė yra).....	5
2.2 Esamos situacijos (status quo) išsaugojimas.....	5
3. VISUOMENĖS POREIKIAMS TENKINTI REIKALINGO KONKRETAUS ŽEMĖS SKLYPO (JO DALIES) PAĖMIMO PROCEDŪROS DALYVIAI, KURIE DĖL TO PATIRS NAUDOS AR NUOSTOLIŲ	6
4. KONKRETAUS VISUOMENĖS POREIKIO TENKINIMO IR ŽEMĖS SKLYPO PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS PROCEDŪROS ATLIKIMO (TOLIAU KARTU – PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS) IR GALIMYBIŲ SĄNAUDŲ IR NAUDOS SKAIČIAVIMAS.....	6
4.1 Žemės sklypų (ar) jo dalių paėmimo visuomenės poreikiams projekto sąnaudų ir naudos skaičiavimas	6
4.1.1 Išlaidos, būtinos projektui įgyvendinti.....	6
4.1.2 Visuomenės gautina nauda iš projekto įgyvendinimo naudojant konkretų žemės sklypą šiems visuomenės poreikiams tenkinti.....	10
4.1.3 Tiesioginis poveikis esamų savininkų ir (ar) naudotojų gyvenimo ir darbo sąlygoms, gamtos ištekliams (žemės ūkio naudmenims, derlingajam dirvožemiui, miškui, vandens telkiniams, natūraliam kraštovaizdžiui ir kitkam)	14
4.2 Projekto įgyvendinimo grynoji esama vertė	16
4.3 Rizikų vertinimas ir numatomi jų valdymo veiksmai.....	19
4.4 Projekto įgyvendinimo jautrumo analizė	22
IŠVADOS	24

IVADAS

Vietinės reikšmės kelių (gatvių) Nr. KL8472 Pievų g., KL1222 F. Šrėderio g. ir KL1342 Liaunų g. Priekulės sen. (atkarpos nuo 0,00 km iki 3,72 km) susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo specialiojo plano rengimo metu atliekama žemės paėmimo visuomenės poreikiams sąnaudų ir naudos analizė. Jos tikslas:

- numatyti kitas konkrečiam visuomenės poreikiui tenkinti reikalingo konkretaus žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams galimybes, iš jų – kitų žemės sklypų paėmimas visuomenės poreikiams (jeigu tokia galimybė yra) ir esamos situacijos (status quo) išsaugojimas, kai žemės sklypas nepaimamas visuomenės poreikiams;
- nurodyti konkrečiam visuomenės poreikiui tenkinti reikalingo konkretaus žemės sklypo paėmimo procedūros dalyvius, kurie dėl to patirs naudos ar nuostolių;
- išlaidas, būtinas projektui įgyvendinti (taip pat žemės, kurios vertė atliekant sąnaudų ir naudos analizę);
- visuomenės gautiną naudą iš projekto įgyvendinimo naudojant konkretų žemės sklypą šiems visuomenės poreikiams tenkinti;
- tiesioginį poveikį esamų savininkų ir (ar) naudotojų gyvenimo ir darbo sąlygoms, gamtos ištekliams (žemės ūkio naudmenoms, derlingajam dirvožemiui, miškui, vandens telkiniams, natūraliam kraštovaizdžiui ir kitkam);
- apskaičiuoti projekto įgyvendinimo ir galimybių grynąją esamą vertę (grynoji esama vertė – iš projekto įgyvendinimo numatomos gauti naudos ir projekto įgyvendinimo sąnaudų, išreikštų pinigais, skirtumas);
- vertinti pagrindines projekto įgyvendinimo rizikas, numatyti jų valdymo veiksmus;
- atlikti projekto įgyvendinimo jautrumo analizę – nustatyti, kokį poveikį projekto įgyvendinimo grynajai esamai vertei daro sąnaudų ir naudos pokyčiai;
- pateikti išvadą dėl konkretaus žemės sklypo tinkamumo projektui įgyvendinti.

TEISINIS PAGRINDAS

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams sąnaudų ir naudos analizė rengiama vadovaujantis teisės aktų bei kitais dokumentais:

- Lietuvos Respublikos Teritorijų planavimo įstatymas 1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120 (Žin., 1995, Nr. 107-2391 su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Žemės įstatymas 1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446 (Žin., 1994, Nr. 34-620 su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimas Nr. 924 “Dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklių ir žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo” (Žin., 2005, Nr. 104-3839 su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 343 “Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo” (Žin., 1992, Nr. 22-652 su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimas Nr. 1079 “Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimančioms sprendimams dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo” (Žin., 1996, Nr. 90-2099 su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimas Nr. 1073 “Dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo” (Žin., 1999, Nr. 83-2471 su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministro 2006 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. 3-453/D1-549 “Dėl susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planų rengimo taisyklių patvirtinimo” (Žin., 2006, Nr. 130-4924 su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2005 m. sausio 20 d. įsakymas Nr. 3D-37/D1-40 “Dėl žemės naudojimo būdų turinio aprašo patvirtinimo” (Žin., 2005, Nr. 14-450 su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. D1-1009 “Dėl teritorijų planavimo erdvinio duomenų specifikacijos patvirtinimo” (TAR, 2014-01-22, Nr. 398);
- Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2015 m. lapkričio 26 d. įsakymas Nr. VE-23 „Dėl automobilių kelių investicijų vadovo patvirtinimo“ (TAR, 2015-11-26, Nr. 18748);
- „Konversijos koeficientų bei socialinės – ekonominės naudos (žalos) komponentų įverčių reikšmės” (www.ppplietuva.lt).

1. ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS SĄNAUDŲ IR NAUDOS ANALIZĖ

1.1 Projekto tikslas

Užtikrinti darnią susisiekimo komunikacijų infrastruktūros plėtrą savivaldybės teritorijoje, nustatyti plėtros kryptis.

1.2 Projekto uždavinys

Plėtoti susisiekimo komunikacijų infrastruktūrą ir numatyti jos plėtrai reikalingas teritorijas; numatyti susisiekimo komunikacijų infrastruktūros ir jos vystymui reikalingų teritorijų apsaugos zonas, nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas; numatyti motyvuotai pagrįstas konkrečias vietas žemei visuomenės poreikiams paaimti; numatyti susisiekimo komunikacijoms funkcionuoti reikalingus servitutus.

2. ALTERNATYVIŲ ŽEMĖS SKLYPŲ REIKALINGŲ VISUOMENĖS POREIKIAMS TENKINTI PAĖMIMO GALIMYBĖS

2.1 Kitų žemės sklypų paėmimas visuomenės poreikiams galimybės (jei tokia galimybė yra)

Planuojamos teritorijos gretimybėse yra parengti sklypų detalieji planai nurodantys būsimą kvartalo žemės naudojimo paskirtis ir galimų jose veiklų prioritetus. Detaliaisiais planais yra numatytos preliminaros susisiekimo infrastruktūros jungtys ir transporto koridoriai, todėl atsižvelgiant į esamų sklypų išsidėstymą siūlomas vienintelis trasos variantas, optimaliomis sąnaudomis užtikrinantis sklandžią susisiekimo sistemą. Kitų žemės sklypų paėmimo visuomenės poreikiams galimybės nenagrinėjamos.

2.2 Esamos situacijos (status quo) išsaugojimas

Status quo situacija – tai dabartinė situacija ir nepriimami jokie perspektyviniai planai – nei specialiojo plano sprendiniai, nei kiti galimi sprendiniai. *Status quo* reiškia, kad žemės sklypai (jų dalys) nepaimami visuomenės poreikiams.

Nesuformuojant žemės sklypo ir neįrengiant jame susisiekimo infrastruktūros vietos gyventojai patirs kelių transporo priemonių eksploatacinius nuostalius (KTPES), laiko gaištis ir su tuo susijusius finansinius nuostalius, dėl prastos dangos būklės vykstančio chaotiško transporto priemonių važiavimo (dažno stabdymo ir pagreitėjimo) bus daromas neigiamas poveikis aplinkai ir kelio gretimybėse gyvenančių žmonių sveikatai.

3. VISUOMENĖS POREIKIAMS TENKINTI REIKALINGO KONKRETAUS ŽEMĖS SKLYPO (JO DALIES) PAĖMIMO PROCEDŪROS DALYVIAI, KURIE DĖL TO PATIRS NAUDOS AR NUOSTOLIŲ

Procedūros dalyviai:

1. Lietuvos Respublika;
2. Klaipėdos rajono savivaldybė;
3. Fiziniai asmenys turintys nuosavybę (ar nuomos teisę) žemės sklypuose (2.1 lentelė).

4. KONKRETAUS VISUOMENĖS POREIKIO TENKINIMO IR ŽEMĖS SKLYPO PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS PROCEDŪROS ATLIKIMO (TOLIAU KARTU – PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS) IR GALIMYBIŲ SĄNAUDŲ IR NAUDOS SKAIČIAVIMAS

4.1 Žemės sklypų (ar) jo dalių paėmimo visuomenės poreikiams projekto sąnaudų ir naudos skaičiavimas

4.1.1 Išlaidos, būtinos projektui įgyvendinti

Išlaidos žemei

Žemės įstatymo 47 straipsnyje reglamentuota, kad kai privačios žemės sklypas paimamas visuomenės poreikiams, žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui turi būti teisingai atlyginama už žemę pinigais pagal rinkos vertę arba žemės savininko rašytiniu sutikimu jam suteikiamas valstybinės žemės sklypas, kuris ribojasi su paimamu visuomenės poreikiams žemės sklypu, taip pat žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui pinigais atlyginama paimamoje visuomenės poreikiams žemėje esančių želdinių, medynų tūrio, negauto derliaus ir įdėtų lėšų žemės ūkio produkcijai ir miškui auginti vertė bei visi kiti savininko ir (ar) kito naudotojo nuostoliai, patirti dėl žemės sklypo ir jame statomų ar jau pastatytų statinių, įrenginių, žemės sklype esančių želdinių paėmimo visuomenės poreikiams. Paimamo žemės sklypo rinkos vertė apskaičiuojama pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį, nustatytus iki žymos Nekilnojamojo turto registre apie pradėtą žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą padarymo, taikant Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, o turto vertinimo metodas parenkamas atsižvelgiant į Vyriausybės nustatytus kriterijus. Žemės sklype esančių želdinių, medynų tūrio, negauto derliaus ir įdėtų lėšų žemės ūkio produkcijai ir miškui auginti vertė ir suteikiamo valstybinės žemės sklypo rinkos vertė apskaičiuojamos taikant Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, o turto vertinimo metodas parenkamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 patvirtintą Turto ir verslo vertinimo metodiką.

Žemės vertė atliekant sąnaudų ir naudos analizę apskaičiuota pagal vidutinę rinkos vertę, pateiktą VI Registrų centro tinklalapyje www.registrucentras.lt. Numatomų paimti visuomenės poreikiams privačių sklypų (ar jų dalių) kainos pagal vidutinės rinkos vertę ir paimamos žemės plotą pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė. Numatytos žemės visuomenės poreikiams paimti vidutinės rinkos vertės

Sklypo unikalus Nr.	Sklypo kaina pagal Registrų centro 2021 m. nustatytą vidutinę rinkos kainą, €	Esamas sklypo plotas, m ²	Visuomenės poreikiams paimamas žemės sklypas (ar jo dalys), m ²	Sklypo dalies paimamo visuomenės poreikiams kaina pagal Registrų centro 2021 m. turimais duomenimis nustatytą vidutinę rinkos vertę, €
5548/0003:40	15600	2134	127	928
5552/0008:221	162	500	12	4
5552/0008:99	416	1303	31	10
5552/0008:222	13700	4500	44	134
5552/0008:76	16000	3000	142	757
5552/0008:183	2700	8549	185	58
5552/0008:273	2440	7698	132	42
5552/0008:24	2900	9238	273	86
5552/0008:29	1810	6760	303	81
5552/0008:178	1640	5400	520	158
5552/0008:293	5320	15500	118	41
5552/0008:22	4400	12700	33	11
5552/0008:209	3480	10500	17	6
5552/0008:206	252	700	153	55
5552/0008:111	381	1042	29	11
5552/0008:287	12300	2381	53	274
5552/0008:36	272	803	42	14
5552/0008:238	339	1000	22	7
5552/0008:227	339	1000	31	11
5552/0008:204	288	800	29	10
5552/0008:120	238	600	34	13
5552/0008:283	1050	2800	235	88
5552/0008:200	3430	1000	93	319
5552/0008:284	502	1500	154	52
5552/0008:127	22500	4400	303	1549
5552/0008:75	3700	11038	120	40
5552/0008:65	45400	11038	183	753

5552/0008:208	3550	10500	115	39
5552/0008:188	24100	5200	142	658
5552/0008:53	3740	11038	151	51
5552/0008:196	1770	5400	126	41
5552/0008:215	20000	5120	107	418
5552/0008:246	2200	6100	86	31
5552/0008:146	25300	5176	97	474
5552/0008:265	1020	2722	82	31
5552/0008:90	1150	695	49	81
5552/0008:171	2810	7900	171	61
5552/0008:86	8560	25600	492	165
5552/0008:60	11200	2007	36	201
5552/0008:268	1400	4200	51	17
5552/0008:31	2030	5600	100	36
5552/0008:264	1830	5014	93	34
5552/0008:152	1800	4945	81	29
5552/0008:69	16000	3000	30	160
5552/0008:63	31800	6515	19	93
5552/0008:66	1290	3692	21	7
5552/0008:237	1500	4500	89	30
5552/0008:37	1990	5500	98	35
5552/0008:203	1780	5400	92	30
5552/0008:156	42400	9000	228	1074
5552/0008:172	4980	16000	125	39
5552/0008:257	1870	5700	112	37
5552/0008:158	1260	3400	512	190
5552/0008:73	36100	7957	127	576
5552/0008:58	12900	2500	91	470
5552/0008:61	4110	13053	58	18
5552/0008:244	3190	10008	260	83
5552/0008:170	3360	11000	343	105
5552/0008:225	1620	5200	116	36
5552/0008:162	1590	5100	176	55
5552/0008:245	3190	10007	292	93
5552/0008:175	1340	4000	67	22
5552/0008:173	2370	7000	99	34
5552/0008:71	3700	12334	23	7
5552/0008:79	30500	6566	295	1370
5552/0008:55	1600	4620	153	53

5552/0008:87	134	33	33	134
5552/0008:186	6330	20560	496	153
5552/0008:17	19600	4007	126	616
5552/0008:174	4260	13000	92	30
5565/0002:68	10800	53807	104	21
5565/0002:170	1820	8672	222	47
5565/0002:171	9510	5200	273	499
5565/0002:31	1960	13000	602	91
5565/0002:2	1970	23500	358	30
5565/0002:172	12400	5200	460	1097
5565/0002:98	1990	15129	1348	177
5565/0002:122	7890	2924	157	424
5565/0002:114	457	2100	26	6
5565/0002:161	19100	106371	112	20
5565/0002:173	1160	5200	714	159
5565/0002:37	2110	10080	100	21
5565/0002:169	15400	7172	240	515
5565/0002:168	1160	5637	434	89
5565/0002:60	13900	6000	567	1314
5565/0002:167	6110	30699	645	128
5552/0008:81	3880	11038	122	43
IŠ VISO			16054	18 111

Statybos bei priežiūros išlaidos

Ekonominis vertinimas atliktas taikant kaštų-naudos analizės metodą, lyginant dvi alternatyvas:

- 1.DAROME – t.y. įgyvendinamas projektas;
- 2.NEDAROME – kelio rekonstravimas nevykdomas.

Preliminarus statybos skaičiuojamosios kainos nustatymas parengtas vadovaujantis statinio statybos skaičiuojamosios kainos palyginamaisiais ekonominiais rodikliais, apskaičiuotais remiantis statinių analogų pagrindu pagal statybos darbų skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijas, naudojant UAB „Sistela“ parengtus statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamuosius ekonominius rodiklius pagal 2020 m. statinių statybos skaičiuojamąsias kainas. Šie sustambinti statinių statybos skaičiuojamųjų kainų rodikliai skirti naudoti planuojant investicijų poreikį statinių statybos darbams, kai nėra parengti detalizuoti projektiniai sprendiniai.

Projekto sąnaudos skaičiuojamos įvertinant projekto įgyvendinimo kainą bei priežiūros kaštus iki vertinimo laikotarpio pabaigos (30 metų).

2 lentelė. Ekonominė kelio rekonstravimo ir 30 m. laikotarpio priežiūros kaina

Darbų rūšys	Scenarijus NEDAROME, Eur	Scenarijus DAROME, Eur
Žemės nusavinimas visuomenės poreikiams	-	18 111
Gatvės/kelio rekonstravimas	-	2 244 300
Gatvės/kelio priežiūra	336 304	-
Gatvės/kelio priežiūra po rekonstrukcijos	-	278 992
Gatvės/kelio paprastasis remontas	562 900	562 900
IŠ VISO	899 204	3 104 303

Vadovaujantis 2 lentelės duomenimis matoma, kad įgyvendinus kelio rekonstravimo projektą **valstybė ir savivaldybių institucijos patirs sąnaudas, kurios 2021 m. kainų lygiu sudaro apie 3 104 303 €**. Projektiniu laikotarpiu (30 m.) du kartus numatoma atlikti paprastąjį kelio asfalto dangos remontą. Pasirinkus NEDAROME scenarijų būtinas kapitalinis dangos remontas ir periodiniai kelio dangos remontai.

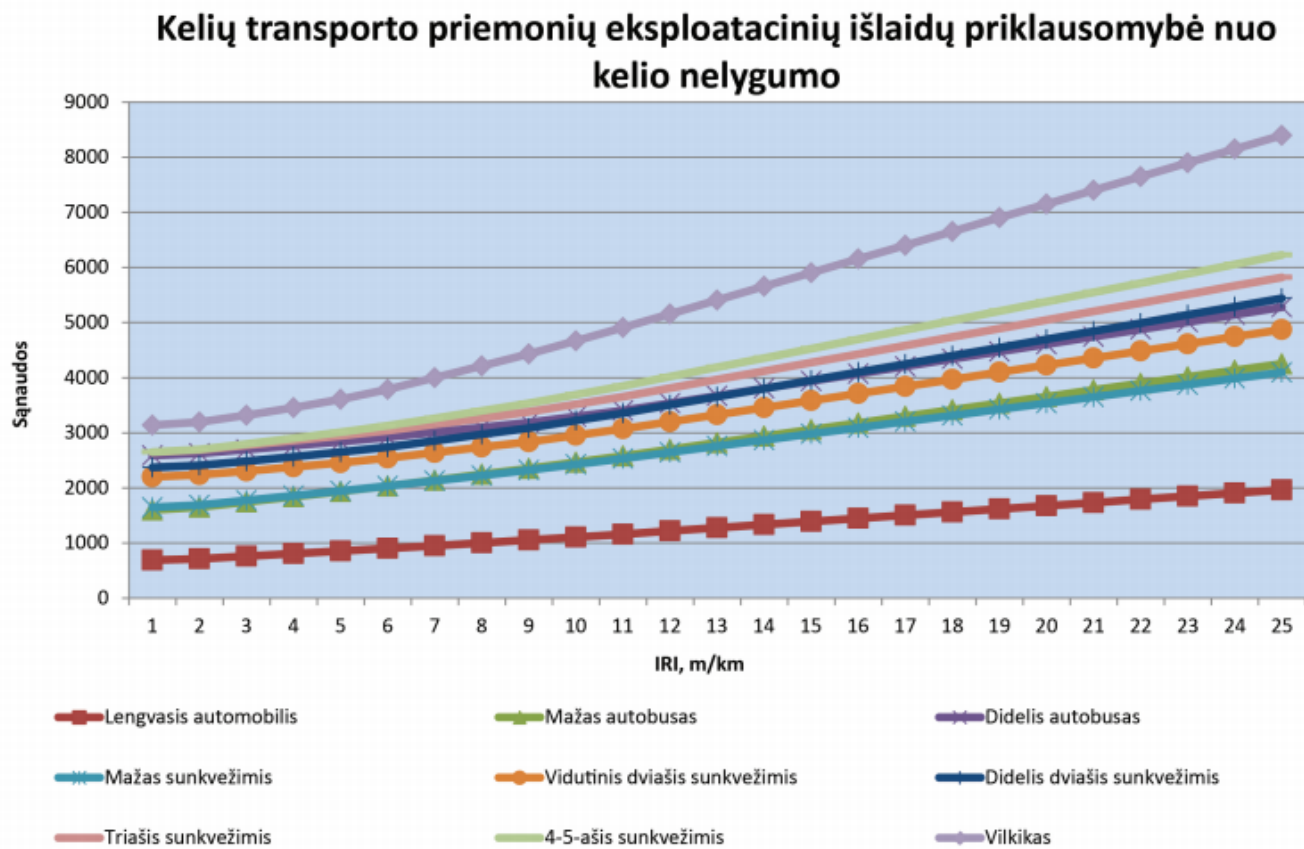
4.1.2 Visuomenės gautina nauda iš projekto įgyvendinimo naudojant konkretų žemės sklypą šiems visuomenės poreikiams tenkinti

Tiesioginę naudą iš projekto įgyvendinimo naudojant konkrečius žemės sklypus patirs vietiniai gyventojai. Tokiu būdu bus sumažinta gyventojų socialinė atskirtis, skatinama priemiestinių rajonų integracija, sumažės kelionės laiko bei kelių transporto priemonių eksploatacinės sąnaudos. Pagerės eismo saugumo sąlygos. Sumažės transporto keliamas neigiamas poveikis aplinkai, kietųjų dalelių tarša, dulkingumas.

Kelių transporto priemonių eksploatacinių sąnaudų ekonomija:

Kelių transporto priemonių eksploatacinės sąnaudos (KTPES) – važiuojant keliu, patiriamos įvairios sąnaudos, kurias sudaro: kuro, tepalų, automobilio priežiūros, padangų kaina, vairuotojų atlyginimas ir kitos išlaidos. Dalis šių sąnaudų nepriklauso nuo kelio ir jo būklės, tačiau kita dalis priklauso nuo kelio dangos nelygumo, eismo juostų skaičiaus ir jų pločio, važiavimo greičio, kelio kreivėtumo, išilginio nuolydžio. Tarptautiniame kelių valdymo modelyje HDM yra sudarytos KTPES priklausomybės nuo šių rodiklių. Submodelyje transporto priemonės skirstomos į 9 tipus. Į kuo daugiau atskirų tipų suskirstyti automobiliai, tuo tikslesnis KTPES įvertinimas. KTPES skaičiavimuose visi

įtakojančios veiksniai siejami su kelio nelygumu pagal tarptautinį nelygumo indeksą IRI (m/km). IRI įtaka eksploatacinėms sąnaudoms pateikta 2 paveiksle.

2 pav. Autotransporto priemonių eksploatacinių išlaidų priklausomybė nuo kelio nelygumo

KTPES įkainiai pagal „Automobilių kelių investicijų vadovo“ įkainius pateikti 3 lentelėje

3 lentelė. Kelių transporto priemonių eksploatacinių sąnaudų įkainiai, Eur

Nelygumas pagal IRI (m/km)	Kelių transporto priemonių eksploatacinių sąnaudų sutaupymai (lengvasis automobilis)	Kelių transporto priemonių eksploatacinių sąnaudų sutaupymai (sunkusis krovininis automobilis)
2	0,235	0,852
10	0,366	1,130

Remiantis Europos Komisijos rekomendacijomis, KTPES įkainiai dėl tobulėjančių automobilių priimti pastovūs viso projekto gyvavimo ciklo metu (30 metų laikotarpis). KTPES ekonomija skaičiuojama kaip „Nedarome“ alternatyvos ir „Darome“ alternatyvos KTPES skirtumas. KTPES sumažėjimas gaunamas dėl tų pačių priežasčių, kaip ir laiko sąnaudų sumažėjimas – dėl padidėjusio greičio ir pagerėjusių eismo sąlygų. Prognozuojama, kad „Darome“ atveju vidutinis susijusio kelių tinklo nelygumas pagal IRI indeksą sudarys 2,0 m/km, o „Nedarome“ atveju – 10,0 m/km.

Prognozuojamos nediskontuotos KTPES santaupos 30 metų laikotarpiui sudarys 625 048 €.

Kelionės laiko gaišties ekonomija

Ekonomikos teorijoje kelionės laikas yra išreiškiamas pinigais. Kelionės kaina išreiškiama apibendrintomis sąnaudomis, kurios apjungia kelionės laiką ir pinigines išlaidas. Kelionėje sugaištas laikas individo požiūriu yra sąnaudos, nes tuo metu jis negali atlikti kitos veiklos. Sutaupyto laiko vertė priklauso nuo to, ką individas gali sukurti per tą laiką. Išskiriamos žmogaus darbo laiko, nedarbo laiko bei krovinio transportavimo laiko sąnaudos. Kelionės gali būti suskirstytos į vietines ir tarptautines bei verslo ir ne verslo keliones, kadangi skirtinga šių kelionių laiko vertė. Kelionės trukmė priklauso nuo pasirinkto maršruto ilgio, transporto priemonės, kelio būklės, leistino greičio, transporto priemonės techninių charakteristikų, eismo intensyvumo ir kelio laidumo.

Kelionės laiko sąnaudų prognozė, sudaryta pagal leidinio „Konversijos koeficientų bei socialinės – ekonominės naudos (žalos) komponentų įverčių reikmės“ įkainius, pateikta 4 lentelėje. Skaičiuojant kelionės laiko sąnaudų prognozė, kelio VMPEI apskaičiuojamas įvertinus maksimalų kelio gretimybėse esančių teritorijų įsisavinimą, statistinio vidutinio namų ūkio gyventojų skaičių, vietovės automobilizacijos lygį, kelių transporto tyrimo instituto pateikiamus automobilio salono keleiviais užpildymo duomenis, bei vidutinį žmonių kelionių per parą dažnį.

4 lentelė. Kelionės laiko vertės kitimas ir prognozė (Eur./val.)

Metai	Laiko sutaupymai	
	Darbo reikalais vykstančio keleivio laiko vertė, keleivis/valanda	Ne darbo reikalais vykstančio keleivio laiko vertė, keleivis/valanda
2021	11,40	4,56
2022	11,77	4,71
2023	12,13	4,86
2024	12,51	5,01
2025	12,91	5,17
2026	13,33	5,34
2027	13,76	5,51
2028	14,21	5,69
2029	14,67	5,87
2030	15,15	6,06
2031	15,64	6,26
2032	16,14	6,46
2033	16,67	6,67

2034	17,21	6,89
2035	17,76	7,11
2036	18,34	7,34
2037	18,93	7,58
2038	19,55	7,83
2039	20,18	8,08
2040	20,84	8,34
2041	21,51	8,61
2042	22,21	8,89
2043	22,93	9,18
2044	23,67	9,48
2045	24,44	9,78
2046	25,23	10,10
2047	26,05	10,43
2048	26,89	10,77
2049	27,76	11,12
2050	28,66	11,48
2051	29,59	11,85

Kelionės trukmė apskaičiuojama pagal du scenarijus: nerekonstravus kelio (scenarijus „NEDAROME”) ir rekonstravus (scenarijus „DAROME”). Skirtumas tarp šių scenarijų sudaro laiko ekonomiją (valandomis), kuri perskaičiuojama pinigine išraiška. Neįgyvendinus projekto vidutinis automobilių srauto greitis nagrinėjamame ruože sudarė 35 km/h. Įgyvendinus projektą prognozuojamas vidutinis automobilių srauto greitis - 50 km/h. Kelionės laiko gaišties ekonomija pateikta 5 lentelėje.

5 lentelė. Kelionės laiko gaišties ekonomija.

Metai	Keleivių kelionės trukmės nuostoliai, €. „NEDAROME“	Keleivių kelionės trukmės nuostoliai, €. „DAROME“	Pervežamo krovinio laiko trukmės nuostoliai, €. „NEDAROME“	Pervežamo krovinio laiko trukmės nuostoliai, €. „DAROME“	Bendros santaupos, tūkst. val.	Bendros santaupos, tūkst. Eur.
2021	33829,30	24996,46	1451,54	1013,34	9,27	1,03
2022	35805,74	26452,94	1523,83	1063,81	9,81	1,06
2023	37892,05	27943,59	1595,32	1113,71	10,43	1,08
2024	40027,30	29539,46	1674,59	1169,05	10,99	1,11
2025	42313,28	31246,07	1759,04	1228,01	11,60	1,14
2026	44757,88	33069,16	1845,88	1288,63	12,25	1,16
2027	47369,33	34989,30	1938,21	1353,09	12,97	1,19
2028	50119,81	37036,91	2033,14	1419,36	13,70	1,22
2029	53052,87	39191,75	2137,05	1491,90	14,51	1,25

2030	56139,54	41485,95	2243,90	1566,50	15,33	1,28
2031	59425,82	43898,43	2353,77	1643,20	16,24	1,31
2032	62881,54	46434,38	2473,36	1726,68	17,19	1,34
2033	66514,12	49158,16	2581,01	1801,84	18,14	1,38
2034	70415,74	52019,33	2694,12	1880,80	19,21	1,41
2035	74514,17	55023,82	2812,84	1963,68	20,34	1,44
2036	78817,90	58241,28	2933,84	2048,15	21,46	1,48
2037	83426,70	61617,79	3064,16	2139,13	22,73	1,51
2038	88263,32	65226,80	3197,00	2231,87	24,00	1,55
2039	93432,99	69011,96	3335,97	2328,89	25,43	1,59
2040	98854,97	73050,77	3484,85	2432,82	26,86	1,63
2041	104640,29	77284,31	3636,60	2538,76	28,45	1,66
2042	110704,56	81794,36	3794,96	2649,31	30,06	1,70
2043	117164,90	86557,11	3960,11	2764,60	31,80	1,75
2044	123987,21	91584,25	4132,21	2884,75	33,65	1,79
2045	131188,25	96927,63	4315,26	3012,54	35,56	1,83
2046	138842,28	102562,24	4505,71	3145,49	37,64	1,87
2047	146913,49	108543,01	4699,82	3281,01	39,79	1,92
2048	155480,53	114844,13	4905,56	3424,63	42,12	1,97
2049	164506,46	121523,80	5123,24	3576,60	44,53	2,01
2050	174074,63	128600,28	5345,11	3731,49	47,09	2,06
IŠ VISO:					703,14	44,72

Įvertinus leidžiamo greičio nagrinėjamame ruože pokytį prognozuojama, kad per 30 metų kelionės ir krovinių transportavimo laiko santaupos sudarys apie 703,14 tūkst. val., pinigine išraiška tai sudaro apie 44,72 tūkst. Eur.

4.1.3 Tiesioginis poveikis esamų savininkų ir (ar) naudotojų gyvenimo ir darbo sąlygoms, gamtos ištekliams (žemės ūkio naudmenims, derlingajam dirvožemiui, miškui, vandens telkiniams, natūraliam kraštovaizdžiui ir kitkam)

Sprendinių poveikio vertinimo procesas apima: status quo situacijos vertinimą ir sprendinių (jų alternatyvų) vertinimą.

- ***Status quo situacija***

Status quo situacija – tai dabartinė situacija ir nepriimami jokie perspektyviniai planai – nei specialiojo plano sprendiniai, nei kiti galimi sprendiniai. *Status quo* reiškia, kad žemės sklypai (jų dalys) nepaimami visuomenės poreikiams, nesuformuojamas kelio statiniui skirti žemės sklypai.

Neįgyvendinus specialiojo plano sprendinių naujai besiformuojantis kvartalas neturėtų saugios, komfortabilios susisiekimo jungties su pagrindiniu šalies kelių tinklu. Dėl esamos dangos būklės (nelygumų joje) vairuotojai patirs laiko gaišatį ir su tuo susijusius ekonominius nuostolius.

- ***Sprendinių nagrinėjimas***

Nagrinėjama planuojamos teritorijos socialinė, kultūrinė ir ekonominė situacija ir atliekama specialiojo plano sprendinių galimo poveikio analizė. Analizė atlikta pagal atsikurs aspektus:

- Poveikis teritorijos vystymo darnai;
- Poveikis atskiroms ūkio šakoms;
- Poveikis socialinei aplinkai;
- Socialinės sąlygos, estetiškas vaizdas.

Poveikis teritorijos vystymo darnai:

Mobilumo, judumo požiūriu įrengus planuojamą kelią būtų užtikrinta susisiekimo galimybė visiems šalia planuojamo kelio esantiems sklypams. Išvystyta susisiekimo infrastruktūra pakeltų esamų sklypų vertę, dėl sumažėjusio kelionės laiko, mažesnių transporto išlaidų, patogesnių važiavimo sąlygų teritorija taptų patrauklesnė gyventojams, todėl tikėtinas spartesnis esamų sklypų įsisavinimas ir teritorijos užsatymas. Sudarytos sąlygos privažiavimui prie sklypų palengvintų teritorijos vystymąsi statybos etape.

Poveikis atskiroms ūkio šakoms:

Ekonominės sąlygos, darbo rinka

Vietos gyventojams bus sudarytos palankios sąlygos kelionėms darbo reikalais.

Prekyba, paslaugos, gamyba

Rekonstruota gatvė ir kelias pagerins prekybos ir paslaugų tiekimo sąlygas nagrinėjamoje vietovėje.

Susisiekimas, transportas

Įgyvendinus sprendinius pagerės susisiekimas su gyvenamųjų namų kvartalu. Gyventojai turėtų teigiamai įvertinti pagerėjusias eismo komforto sąlygas, sumažėjusias kelių transporto priemonių eksploatacines sąnaudas, sutrumpės kelionės laikas.

Poveikis žemės ūkiui, žemėnaudai

Visuomenės reikmėms numatyta nusavinti 1,207 ha žemės ūkio paskirties privačios žemės, atlyginant materialinius nuostoliu įstatymais numatyta tvarka. Nusavinamos žemės dalis lyginant su bendru žemės ūkio paskirties teritorijų plotu nėra didelė, todėl reikšmingos įtakos žemės ūkio naudmenims nesudarys. Įvertinus teigiamus ir neigiamus poveikius ekonominėms sąlygoms numatomas bendras teigiamas poveikis.

Poveikis socialinei aplinkai

Planuojamas gatvės ir kelio rekonstravimas viešųjų paslaugų užtikrinimui, administracinėms, kultūrinėms bei švietimo įstaigoms, ryšių įmonėms, bendruomenės centrams, įtakos neturės. Atlikus rekonstravimo darbus bus užtikrintas operatyvus ir patikimas priešgaisrinės apsaugos, greitosios medicininės pagalbos, policijos privažiavimas.

Kraštovaizdžio požiūriu

Sprendinių įgyvendinimas kraštovaizdžio požiūriu estetiniam vaizdui neturės. Vairuotojams priešingai – numatomas teigiamas estetiškas-vizualinis poveikis dėl patogesnio, saugesnio susisiekimo.

4.2 Projekto įgyvendinimo grynoji esama vertė

Projekto kaštų-naudos analizė atlikta taikant Europos Komisijos leidinyje „Investicinių projektų kaštų naudos analizės vadovas“ rekomendacijas:

- taikoma 5,0 % diskonto norma;
- taikomi sąnaudų-naudos komponentų kainos kitimo indeksai pagal prognozuojamą bendrojo vidaus produkto kitimą;
- infliacija nevertinama.

Skaičiavimų rezultatai pateikti 7 lentelėje

7 lentelė. Skaičiavimų rezultatai

Metai	Sąnaudos, tūkst. €					Nauda, tūkst. €					Diskonto faktorius	
	Statybos kaina	Žemės kaina	Priežiūra (po rekonstrukcijos)	Iš viso		Priežiūra (prieš rekonstrukciją)	Kelionės laiko santaupos	KTPES santaupos	Iš viso		Pinigų srautai nediskontuoti	Pinigų srautai diskontuoti
nediskontuota			nediskontuota	diskontuota	nediskontuota			nediskontuota	diskontuota			
2021	2.244,30	18,11	0	2.262,41	2.262,41	0	0	0	0	0	-2.262,411	-2.262,411
2022			7,46	7,46	7,11	8,62	1,03	14,64	24,29	23,13	16,83	16,02
2023			7,46	7,46	6,77	8,62	1,06	14,99	24,66	22,37	17,20	15,60
2024			7,46	7,46	6,45	8,62	1,08	15,34	25,04	21,63	17,57	15,18
2025			7,46	7,46	6,14	8,62	1,11	15,70	25,43	20,92	17,96	14,78
2026			7,46	7,46	5,85	8,62	1,14	16,07	25,83	20,24	18,36	14,39
2027			7,46	7,46	5,57	8,62	1,16	16,45	26,23	19,57	18,76	14,00
2028			7,46	7,46	5,30	8,62	1,19	16,84	26,64	18,94	19,18	13,63
2029			7,46	7,46	5,05	8,62	1,22	17,23	27,07	18,32	19,61	13,27
2030			7,46	7,46	4,81	8,62	1,25	17,64	27,51	17,73	20,04	12,92
2031			7,46	7,46	4,58	8,62	1,28	18,06	27,96	17,16	20,49	12,58
2032			7,46	7,46	4,36	8,62	1,31	18,48	28,41	16,61	20,95	12,25
2033			7,46	7,46	4,16	8,62	1,34	18,92	28,88	16,08	21,41	11,92
2034			7,46	7,46	3,96	8,62	1,38	19,35	29,35	15,56	21,88	11,60
2035			25,00	25,00	12,63	35,00	1,41	19,79	56,20	28,38	31,20	15,76
2036			7,46	7,46	3,59	8,62	1,44	20,24	30,29	14,57	22,83	10,98
2037			7,46	7,46	3,42	8,62	1,48	20,69	30,79	14,11	23,33	10,69
2038			7,46	7,46	3,26	8,62	1,51	21,17	31,29	13,65	23,83	10,40
2039			7,46	7,46	3,10	8,62	1,55	21,65	31,81	13,22	24,35	10,12
2040			7,46	7,46	2,95	8,62	1,59	22,14	32,35	12,80	24,88	9,85

2041			7,46	7,46	2,81	8,62	1,63	22,64	32,89	12,40	25,43	9,58
2042			7,46	7,46	2,68	8,62	1,66	23,16	33,44	12,00	25,98	9,32
2043			7,46	7,46	2,55	8,62	1,70	23,69	34,01	11,63	26,55	9,07
2044			7,46	7,46	2,43	8,62	1,75	24,23	34,60	11,27	27,14	8,84
2045			7,46	7,46	2,31	8,62	1,79	24,79	35,20	10,91	27,73	8,60
2046			7,46	7,46	2,20	8,62	1,83	25,36	35,80	10,57	28,34	8,37
2047			7,46	7,46	2,10	8,62	1,87	25,94	36,43	10,24	28,96	8,15
2048			7,46	7,46	2,00	8,62	1,92	26,53	37,07	9,93	29,61	7,93
2049			7,46	7,46	1,90	8,62	1,97	27,14	37,73	9,63	30,27	7,72
2050			7,46	7,46	1,81	8,62	2,01	27,77	38,40	9,33	30,93	7,52
2051			45,00	45,00	10,41	60,00	2,06	28,41	90,47	20,93	45,47	10,52
Proc.	88,31%	0,71%	10,98%	100,00%		33,43%	4,45%	62,13%	100,00%			
VISO	2.244,30	18,11	278,99	2.541,40	2.394,69	336,30	44,72	625,05	1.006,07	473,84	-1.535,33	-1.920,85

8 lentelė. Socialiniai – ekonominiai rodikliai

Grynoji dabartinė vertė (GDV):	-1.920,85 tūkst. €
Naudos ir sąnaudų santykis (N/S):	0,20
Vidinė gražos norma (VGN):	-
Projekto atsipirkimo laikotarpis:	daugiau nei 30 metų

Iš pateiktų rezultatų matome, kad projektas neatsipirks per nagrinėjamą 30 metų laikotarpį. Investicijų projekto naudos ir sąnaudų santykis (N/S) lygus 0,20 todėl projekto įgyvendinimo patrauklumas yra nepatenkinamas.

4.3 Rizikų vertinimas ir numatomi jų valdymo veiksmai

9 lentelė. Galimi projekto rizikos veiksniai ir jų valdymo būdai.

Rizika	Rizikos paaiškinimas	Valdymo būdai
<i>Projektavimo (planavimo) rizikų grupė</i>		
Pailgėjusi techninės dokumentacijos koregavimo trukmė	Techninės dokumentacijos (techninis projektas, jo ekspertizė) koregavimas pagal privataus investuotojo poreikius gali užtrukti ilgiau nei numatyta, atitinkamai vėliau bus įgyvendinamos ir kitos projekto veiklos.	Rengti techninę dokumentaciją laikantis tokių dokumentų rengimo taisyklių, įvertinus ne tik pačių dokumentų rengimo trukmę, bet ir laiką, reikalingą jų svarstymui, derinimui, tikrinimui ir tvirtinimui.
Užsitęsę viešieji pirkimai	Projekto veiklos gali vėluoti dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų. Rizikos atsiradimą gali įtakoti užsitęsiosios kvalifikacinės atrankos ir derybų procesai su privačiu investuotoju. Gavus skundus dėl pirkimo procedūrų, gali būti sustabdytos tolimesnės pirkimo procedūros, kol teismas priims sprendimą.	<p>Parengti aiškūs ir išsamūs viešųjų pirkimų dokumentai. Tiksliai nustatytos numatomų pirkti darbų ir paslaugų apimtys.</p> <p>Pirkimo dokumentuose išsamiai aprašyta ginčų nagrinėjimo tvarka ir galimos teisinių ginčų pasekmės, pvz., Perkančiajai organizacijai laimėjus ginčą, iš ieškovo pareikalauti atlyginti žalą už laiku neįgyvendintą projektą.</p> <p>Konkurso būdu pasirinkti darbų rangovai ir paslaugų tiekėjai, kurių kvalifikacija atitinka keliamus reikalavimus.</p> <p>Darbų / paslaugų sutarties projektuose tiksliai apibrėžiama kaina, paslaugų teikimo ar darbų vykdymo grafikas, sankcijos dėl darbų nevykdymo, numatyta delspinigių dydžio, skaičiavimo, išsireikalavimo tvarka už ne laiku suteiktas paslaugas ar atliktus darbus.</p> <p>Projekto įgyvendinimo metu kilus bet kokiems ginčams su darbų vykdytojais ar paslaugų teikėjais (pvz. ginčai dėl</p>

		<p>paslaugų darbų / kokybės, dėl neatitikimo techninės specifikacijos reikalavimams, dėl sutarties nuostatų nesilaikymo ir t.t.), jie tarp šalių sprendžiami tarpusavio konsultacijų ir derybų būdu, vadovaujantis gera valia ir remiantis sutarčių nuostatomis, kuriose numatyta šalių atsakomybė.</p>
<i>Rangos darbų kokybės rizikų grupė</i>		
Projekto veiklų vėlavimas ir įgyvendinimo grafiko nesilaikymas	<p>Dažniausiai projekto veiklos vėluoja dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų, tačiau projekto veiklų vėlavimą gali įtakoti ir nepakankamas komunikacija tarp perkančiosios organizacijos ir darbų rangovų bei paslaugų teikėjų atstovų, nesavalaikis problemų sprendimas, atitinkamas veiklas vykdančių darbuotojų žinių bei įgūdžių trūkumas</p>	<p>Planuojant projekto veiklas, įvertintas laiko rezervas nenumatytiems atvejams.</p> <p>Pasirašytų sutarčių įgyvendinimo plano sudarymas ir valdymas bei kontrolė, siekiant, jog paslaugos būtų suteiktos iki numatytos projekto įgyvendinimo pabaigos.</p> <p>Jei įmanoma, sutarčių įgyvendinimo terminai numatyti 1-2 mėn. trumpesni nei projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga.</p> <p>Susitikimų organizavimas su darbų rangovais ir paslaugų teikėjais. Nuolatinė komunikacija bei bendradarbiavimas prisidės prie sėkmingo sutarties įgyvendinimo.</p> <p>Nuolatinė darbų rangovų ir paslaugų teikėjų darbo ir pasiektų rezultatų priežiūra, problemų identifikavimas, pvz. pažangos ataskaitų pildymas ir jų pristatymas.</p> <p>Savalaikis reikalingos informacijos ir duomenų pateikimas darbų rangovams ir paslaugų teikėjams.</p>
Projektavimo klaidos	<p>Techniniame projekte klaidos gali būti pastebėtos pradėjus juos įgyvendinti, įgyvendinant arba tik baigus įgyvendinti projektą. Klaidų žala skiriasi priklausomai nuo etapo. Statybų metu klaidos gali pasireikšti statybos proceso sutrikdymu (esminė projektavimo klaida, dėl kurios neįmanoma įgyvendinti pasirinkto sprendimo), o projekto įgyvendinimo</p>	<p>Profesionali techninio projekto ekspertizė reikiamu laiku.</p> <p>Projektuojamo objekto sudėtingumą atitinkantys projektuotojų kvalifikacijos reikalavimai.</p> <p>Kokybiškai parengta projektavimo užduotis.</p>

	pabaigoje – sukurtosios infrastruktūros netinkamumu ar nepakankamu pritaikomumu viešosioms paslaugoms teikti.	
Vėlavimas atlikti statybos darbus	Paprastai vėluojama dėl objektyvių išorinių priežasčių: sezoniškumo neigiamos įtakos, išorinės aplinkos (darbų neleidžiama atlikti dviem pamainomis, nes netoli statyb vietės yra gyvenamųjų namų kvartalas), neatliktų parengiamųjų darbų (statybų leidimo gavimas reikiamu laiku, statyb vietės perdavimas rangovui ir pan.). Gali būti vėluojama ir dėl vidinių priežasčių: žemesnė nei būtina rangovo kompetencija ir patirtis, techninių sprendimų sudėtingumas, technologijų inovatyvumas ir pan.	Gauti visus reikalingus leidimus ir iki darbų pradžios atlikti suderinimus. Sankcijų už vėlavimą suplanavimas ir numatymas rangos sutartyje.
Statybos darbų neatitiktis normatyviniams reikalavimams ir standartams	Rašydamas statybos darbų aktus, techninės priežiūros atstovas gali nustatyti, kad statybos darbai atlikti nesilaikant technologinių principų, neatitinka taikomų standartų. Projekto vykdymo priežiūros atstovas gali nustatyti, kad atlikti statybos darbai neatitinka projektinių sprendinių, kurie buvo numatyti techniniame projekte. Galimas neatitikties nustatymas statybos darbų pabaigoje, kai rangovui baigus vykdyti darbus, objektą reikia priduoti valstybinei nuolatinei statybos komisijai.	Įpareigoti rangovą drausti atliekamus statybos darbus statybų rizikų draudimu. Rangos sutartyje aprašyti statybos darbų neatitikties normatyviniams reikalavimams ir standartams užfiksavimo ir pašalinimo procedūras ir atsakomybę. Organizuoti ir užtikrinti profesionalią projekto vykdymo priežiūrą ir techninę priežiūrą.
Finansavimo prieinamumo rizika		
Finansavimo poreikis pasikeičia dėl subsidijų sumos pasikeitimo.	Rizikos veiksnys pasireiškia, kai paaiškėja, kad pasikeitė skirtų subsidijų dydis lyginant su nurodytu investicijų projekte. Rizikos veiksnio pasireiškimas gali reikšti, kad pasikeitus skiriamai subsidijų sumai iškyla poreikis užtikrinti papildomą finansavimą nei buvo apskaičiuotas sudarant investicijų projektą modelį, taip pat gali turėti įtakos finansiniam projekto	Investicijų projektas rengiamas remiantis pagal jo rengimo metu prieinamą aktualią informaciją, teisės aktus ir kitus dokumentus. Pasikeitus finansavimo dydžiui lėšų trūkumą planuojama dengti viešojo sektoriaus lėšomis.

	gyvybingumui.	
Finansavimo poreikis pasikeičia dėl padidėjusių investicijų išlaidų	Rizikos veiksnys pasireiškia įgyvendinimo metu padidėjus investicijų išlaidoms ir iškilus poreikiui užtikrinti papildomą finansavimą, kuris reikalingas užtikrinti projekto finansinį gyvybingumą.	Planuojant projekto investicijas pasitelkti aukščiausios kvalifikacijos specialistai, vadovaujamasi galiojančiais teisės aktais, rinkos kainomis, komerciniais pasiūlymais, atliktais techniniais projektais. Pasirenkant tiekėją konkurso reikalavimuose numatoma, kad Teikdamas pasiūlymą konkursui Rangovas privalo numatyti ir įvertinti visas rizikas bei lėšas, nes jokie papildomi mokėjimai jam nebus vykdomi.
<i>Produkto tinkamumo rizikų grupė</i>		
Teikiamų paslaugų neatitikimas saugumo ar kitiems privalomiems reikalavimams	Rizikos veiksnys dažnai pasireiškia ne iš karto pradėjus eksploatuoti sutvarkytą infrastruktūrą, bet per projekto ataskaitinį laikotarpį, kai modernizuota infrastruktūra bus naudojama.	<p>Darbų rangovui taikomi įsipareigojimai laikytis ir darbus atlikti, įvertinus specifinius administraciniams zonoms taikomus saugumo reikalavimus su konkrečiomis fizinės apsaugos priemonėmis.</p> <p>Projekto pareiškėjo, įsipareigojimas vykdyti nuolatinę modernizuotos infrastruktūros priežiūrą, atsiradus trūkumams, gedimams, nedelsiant užtikrinti jų šalinimą.</p> <p>Už sutvarkytos infrastruktūros sugadinimą naudotojams numatyta atsakomybė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.</p>

4.4 Projekto įgyvendinimo jautrumo analizė

Jautrumo analizė atskleidžia, kaip vieno ar kitų sąnaudų elementų nuokrypiai veikia analizuojamo investicijų projekto rezultatus. Jautrumo analizė atliekama keičiant pradinės prielaidas ir stebint, kaip kinta dabartinės grynosios vertės, vidinės pelno normos bei naudos ir sąnaudų rodikliai. Kai nežymūs nagrinėjamų sąnaudų pokyčiai lemia didelius projekto rezultatų pokyčius, laikoma, kad ši investicija rizikinga, o tokios prielaidos traktuojamos kaip kritiniai veiksniai. Investicijų projekto

jautrumo analizė atliekama keičiant vieną iš kritinių veiksnių ir stebint, kaip kinta analizuojamo investicijų projekto rezultatai.

Šio projekto jautrumo analizė atlikta varijuojant projekto įgyvendinimo kainą bei su tuo susijusias kitas prognozes. Projekto įgyvendinimo kainos pokyčių įtaką ekonominiams rodikliams pateikta 10 lentelėje.

10 lentelė. Projekto įgyvendinimo kainos įtaka projekto ekonominiams įverčiams

Statybos kainos pokytis	GDV, tūkst. €	GDV pokytis	N/S	Atsipirkimo laikotarpis
30% mažesnė	-1247,56	-35,05%	0,28	-
20 % mažesnė	-1471,99	-23,37%	0,24	-
10 % mažesnė	-1696,42	-11,68%	0,22	-
5 % mažesnė	-1808,64	-5,84%	0,21	-
Bazinė	-1920,85	0,00%	0,20	-
5 % didesnė	-2033,07	5,52%	0,19	-
10 % didesnė	-2145,28	10,46%	0,18	-
20 % didesnė	-2369,71	18,94%	0,17	-

IŠVADOS

1. Nerekonstravus planuojamo kelio nebūtų sudarytos palankios sąlygos kvartalo vystymuisi, gyventojų susisiekimui su Klaipėdos miestu ir bendru Lietuvos kelių tinklu;
2. Rekonstravus kelią sumažės triukšmo, oro tarša, dulkėtumas, kelių transporto priemonių eksploatacinės sąnaudos, pagerės vietinių gyventojų gyvenimo bei susisiekimą sąlygos, padidės kelionės laiko sąnaudos, kelių transporto eksploatacinės sąnaudos, eismo saugumas;
3. Specialiojo plano sprendiniai, kurių pagrindu visuomenės poreikiams bus paimama žemė iš jos naudotojų, priimti prieš tai išsamiai išnagrinėjus aplinkines teritorijas, įvertinus galiojančius teritorijų planavimo sprendinius, gyvenamąsias zonas, inžinerinius tinklus, esamas susisiekimą komunikacijas, yra techniškai ir ekonomiškai pagrįsti;
4. Numatyti visuomenės poreikiams paimti 1,605 ha privačios žemės, kurios rinkos vertė sudaro apie 18 111 Eur, tai sudaro apie 0,71 % viso projekto įgyvendinimo vertės;
5. Atlikus sprendinių poveikio vertinimą nustatyta, kad kelio rekonstrukcija neturės neigiamo poveikio socialinei aplinkai, gyventojų saugai bei sveikatai ir atneš socialinę-ekonominę naudą visai visuomenei. Projekto ekonominiai rodikliai:
  - grynoji dabartinė vertė GDV (esant 5,0 % diskonto normai) sudaro -1920,85 tūkst. €;
  - naudos/sąnaudų santykis sudaro 0,20;
  - projekto atsipirkimo laikotarpis: daugiau nei 30 metų.